

2024/1343

21.5.2024

KOMMISSIONENS HENSTILLING (EU) 2024/1343

af 13. maj 2024

om fremskyndelse af tilladelsesprocedurerne for projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Vedvarende energi er kernen i den omstilling til ren energi, der er nødvendig for at nå målene i den europæiske grønne pagt ⁽¹⁾, sikre energi til en overkommelig pris og mindske Unionens afhængighed af fossile brændstoffer og energiimport. Vedvarende energi er også en kilde til vækst og beskæftigelse og bidrager til Unionens teknologiske og industrielle lederskab, styrker EU's strategiske autonomi og gør Unionens økonomi mere modstandsdygtig. En hurtigere udbredelse af vedvarende energi vil gøre Unionen mindre afhængig af — primært importerede — fossile brændstoffer.
- (2) En hurtig forøgelse af andelen af vedvarende energi er også afgørende for at løse problemet med høje og svingende energipriser. De reducerede faste omkostninger ved vedvarende energi og de variable omkostninger tæt på nul betyder, at omkostningerne ved elektricitet fra vedvarende energikilder har været mere stabile og lavere end omkostningerne ved fossile brændstoffer.
- (3) Under energikrisen har den fremskyndede udbredelse af vedvarende energi vist sig at være i stand til at mindske risiciene i forbindelse med Unionens forsyningssikkerhed, navnlig på gas- og elektricitetsområdet, og den har bidraget til at sænke energipriserne for Unionens borgere og virksomheder. Hvad angår forsyningssikkerhedens udvikling i Unionen, er der generelt sket en forbedring siden 2022. Der er dog stadig betydelige risici, og vedvarende energi skal udbredes endnu hurtigere, hvis Unionen skal opfylde målene i REPowerEU-planen ⁽²⁾.
- (4) Opførelse og drift af projekter inden for vedvarende energi kræver normalt en administrativ tilladelse i alle medlemsstater. Tilladelsesprocedurerne medvirker til at sikre, at sådanne projekter er bæredygtige og gennemføres under sikre forhold. Disse procedurers kompleksitet, forskelligartethed og ofte overdrevent lange varighed udgør imidlertid en væsentlig hindring for en hurtig og nødvendig udbredelse af vedvarende energi og for, at der kan skabes et sikkert og bæredygtigt energisystem i Unionen med mere overkommelige priser.
- (5) Forsinkelser i behandlingen af projekttilladelser bringer en rettidig opfyldelse af energi- og klimamålene i fare og øger omkostningerne til de projekter, der er nødvendige for at nå disse mål. Forsinkelser kan også hindre dynamisk innovation og derved medføre, at der bygges mindre effektive anlæg til vedvarende energi.

⁽¹⁾ COM(2019) 640 final.

⁽²⁾ COM(2022) 230 final.

- (6) For at løse disse problemer blev der med udgangspunkt i erfaringerne fra anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF ⁽³⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF ⁽⁴⁾ indført skærpede krav til tilrettelæggelsen af tilladelsesprocedurer for projekter inden for vedvarende energi ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽⁵⁾. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2413 ⁽⁶⁾, der ændrede direktiv (EU) 2018/2001, skærpede disse krav yderligere. En fuldstændig og hurtig gennemførelse af direktiv (EU) 2023/2413 i alle medlemsstater vil bidrage betydeligt til at afkorte de administrative procedurer og er en meget hastende opgave med højeste prioritet. Ud over de strukturelle ændringer, der blev indført ved direktiv (EU) 2023/2413, blev der ved Rådets forordning (EU) 2022/2577 ⁽⁷⁾ indført yderligere midlertidige, hastende og målrettede foranstaltninger for bestemte teknologier og projekttyper. Anvendelsen af nogle af disse foranstaltninger er midlertidigt blevet forlænget ved Rådets forordning (EU) 2024/223 ⁽⁸⁾, som også indførte nye foranstaltninger. Ifølge de tilgængelige data har en række medlemsstater oplevet to cifrede stigninger i antallet af tilladelser til onshorevindenergi, siden forordning (EU) 2022/2577 trådte i kraft, samt en kraftig stigning i udbredelsen af solenergi ⁽⁹⁾.
- (7) Kommissionen støtter medlemsstaterne via forskellige fora, hvor der udveksles god praksis angående fremskyndelse af tilladelsesprocedurerne for projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur ⁽¹⁰⁾, samt via instrumentet for teknisk støtte, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240 ⁽¹¹⁾, og som tilvejebringer skræddersyet teknisk ekspertise i forbindelse med udformning og gennemførelse af reformer, herunder reformer, der strømliner rammen for tilladelsesprocesser for projekter inden for vedvarende energi. Den tekniske støtte, der ydes som led i 2023-flagskibsinitiativet om fremskyndelse af udstedelsen af tilladelser til projekter inden for vedvarende energi ⁽¹²⁾, omfatter f.eks. styrkelse af den administrative kapacitet, indbyrdes tilnærmelse af de lovgivningsmæssige rammer og udveksling af relevant bedste praksis.
- (8) Selv om der er bred offentlig opbakning til øget udbredelse af vedvarende energi, kan konkrete projekter møde folkelig modstand, hvilket kan hæmme deres gennemførelse. Derfor bør borgernes, lokale myndigheders og relevante samfundsaktørers behov og synsvinkler tages i betragtning i alle faser af udviklingen af projekter inden for vedvarende energi, fra politikudvikling til fysisk planlægning, projektudvikling, udbredelse og drift. Ligeledes bør god praksis med henblik på at sikre en retfærdig fordeling af anlæggenes forskellige virkninger og fordele blandt lokalbefolkningen fremmes i overensstemmelse med Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet ⁽¹³⁾.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF af 27. september 2001 om fremme af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet (EFT L 283 af 27.10.2001, s. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/77/oj>).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/28/oj>).

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2413 af 18. oktober 2023 om ændring af direktiv (EU) 2018/2001, forordning (EU) 2018/1999 og direktiv 98/70/EF for så vidt angår fremme af energi fra vedvarende energikilder og om ophævelse af Rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁽⁷⁾ Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

⁽⁸⁾ Rådets forordning (EU) 2024/223 af 22. december 2023 om ændring af forordning (EU) 2022/2577 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (EUT L, 2024/223, 10.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/223/oj>).

⁽⁹⁾ Rapport fra Kommissionen til Rådet om evalueringen af Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi, COM(2023) 764 final.

⁽¹⁰⁾ Disse fora omfatter den uformelle ekspertgruppe om fremskyndelse af udstedelsen af tilladelser til projekter inden for vedvarende energi, taskforceen for håndhævelse af reglerne for det indre marked, den samordnede indsats CA-RES, ekspertgrupperne om SMV/VVM (strategisk miljøvurdering/vurdering af virkninger på miljøet) og maritim fysisk planlægning og de regionale grupper på højt plan såsom NSEC, BEMIP og CESEC samt praksisfællesskabet »Cohesion for Transitions-C4T«.

⁽¹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240 af 10. februar 2021 om oprettelse af et instrument for teknisk støtte (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/240/oj>).

⁽¹²⁾ https://reform-support.ec.europa.eu/accelerating-permitting-renewable-energy_en.

⁽¹³⁾ Rådets henstilling af 16. juni 2022 om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 35).

- (9) De fleste hindringer i forbindelse med udstedelse af tilladelser til projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur samt god praksis til at overvinde dem er kortlagt på medlemsstatsniveau.
- (10) Denne henstilling tager de nævnte problemer op, og der opfordres til, at man finder løsninger inden for de eksisterende retlige rammer. Henstillingen berører ikke EU-retten, navnlig på energi- og miljøområdet og på området adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, hvor konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet («Århuskonventionen»), der er vedtaget af De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (UNECE), finder anvendelse.
- (11) Da det haster med at fremskynde udbredelsen af projekter inden for vedvarende energi, bør medlemsstaterne hurtigst muligt begynde at udpege egnede land- og havområder og udarbejde planer for særligt egnede områder («områder til fremskyndelse af vedvarende energi») i overensstemmelse med artikel 15b og 15c i direktiv (EU) 2018/2001. Sammen med nærværende henstilling er der offentliggjort en særlig vejledning om udpegning af områder til fremskyndelse af vedvarende energi i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, SWD (2024) 333.
- (12) Maritim fysisk planlægning er et vigtigt redskab til at udpege områder, der egner sig til fremtidig udbredelse af vedvarende energi, og til at fremme anvendelse af det maritime rum til flere forskellige formål, herunder bevarelse og beskyttelse af havmiljøet. I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/89/EU ⁽¹⁴⁾ skulle medlemsstaternes nationale fysiske planer for det maritime rum være vedtaget senest den 31. marts 2021. Kommissionen opfordrer alle medlemsstater, der har fastsat nationale mål for offshorevindenergi i deres nationale energi- og klimaplan, til på et tidligt tidspunkt at udpege og tildele det nødvendige maritime rum og integrere det i deres fysiske plan for det maritime rum.
- (13) Hindringer, der skyldes tilladelsesprocedurer, kan også påvirke den fremtidige udbredelse af innovative dekarboniserings-teknologier, der er nødvendige for at opnå klimaneutralitet. Oprettelse af »reguleringssandkasser«, hvor man inden for virkelighedstro rammer afprøver innovative teknologier, produkter, tjenester eller tilgange, som ikke er i fuld overensstemmelse med de eksisterende retlige og reguleringsmæssige rammer, kan støtte innovation og lette den efterfølgende tilpasning af lovrammerne, så der tages højde for innovative teknologier. For at fremskynde projektudviklingen og udbredelsen af vedvarende energi er det desuden afgørende, at de lokale og regionale myndigheder, der er involveret i miljøvurderinger og tilladelsesprocedurer, har tilstrækkeligt og egnet personale, og at manglen på arbejdskraft og færdigheder afhjælpes ⁽¹⁵⁾.
- (14) Sammen med denne henstilling stiller Kommissionen digitalt konsoliderede datasæt om et bredt udvalg af relevante energi- og miljøfaktorer til rådighed via Energy and Industry Geography Lab ⁽¹⁶⁾ (EIGL) som en hjælp til medlemsstaterne, når de skal udpege områder til fremskyndelse af vedvarende energi med henblik på en hurtig udbredelse af nye projekter inden for vedvarende energi.

⁽¹⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/89/EU af 23. juli 2014 om rammerne for maritim fysisk planlægning (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 135, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>).

⁽¹⁵⁾ I overensstemmelse med Kommissionens handlingsplan om mangel på arbejdskraft og færdigheder i EU (COM (2024) 131 final).

⁽¹⁶⁾ <https://energy-industry-geolab.jrc.ec.europa.eu/>.

- (15) For at imødekomme behovet for en fremskyndet udvikling af de net, der er nødvendige for at integrere vedvarende energi i elektricitetssystemet, og dermed undgå yderligere forsinkelser i udbredelsen af vedvarende energi, fremlagde Kommissionen den 28. november 2023 en handlingsplan ⁽¹⁷⁾, der skal sikre yderligere og hurtigere udrulning og en mere effektiv drift af elektricitetsnettene i Unionen.
- (16) Som supplement til bestemmelserne om fremskyndelse af vedvarende energi fokuserer en række af handlingsplanens foranstaltninger på at fremskynde etableringen af net ved hjælp af hurtigere udstedelse af tilladelser, langsigtet planlægning og forudsigelighed samt øget inddragelse af interessenter.
- (17) Ifølge Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 ⁽¹⁸⁾ skal projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse tildeles status som projekter af størst mulig national betydning, hvis en sådan status eksisterer i national ret, og behandles derefter i tilladelsesprocesserne. Alle procedurer for tvistbilæggelse, retstvister, behandling af ankesager samt domstolsprøvelser i forbindelse med projekter på EU-listen ved de nationale domstole, retter, paneler, herunder mægling eller voldgift, hvor disse findes i national ret, skal behandles som presserende, så vidt det er muligt efter national ret.
- (18) Denne henstilling erstatter henstillingen af 18. maj 2022 om fremskyndelse af tilladelsesprocedurerne for projekter inden for vedvarende energi og fremme af elkøbsaftaler ⁽¹⁹⁾ —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

DEFINITIONER

1. I denne henstilling forstås ved »projekter inden for vedvarende energi« produktionsanlæg til produktion af vedvarende energi ⁽²⁰⁾, herunder i form af vedvarende brint, samt de aktiver, der er nødvendige for anlæggenes tilslutning til nettet og for lagring af den producerede energi. »Tilhørende infrastruktur« forstås i denne henstilling som elektricitets-, gas- og varmenet eller lagringsaktiver, der er nødvendige for at integrere vedvarende energi i energisystemet.

HURTIGERE OG KORTERE PROCEDURER

2. Medlemsstaterne bør sikre, at planlægning, opførelse og drift af projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastrukturprojekter kan behandles efter den mest gunstige af deres planlægnings- og tilladelsesprocedurer. For så vidt angår netudviklingsprojekter bør medlemsstaterne navnlig sikre, at alle disse projekter nyder status som projekter af størst mulig national betydning, hvis en sådan status findes i national ret, med alle de fordele, der følger heraf i administrative eller retlige procedurer.
3. Uden at det berører fristerne for udstedelse af tilladelser i direktiv (EU) 2018/2001 som ændret ved direktiv (EU) 2023/2413, bør medlemsstaterne fastsætte klare frister, der er så korte som muligt, for alle trin i udstedelsen af tilladelser til at opføre og drive projekter inden for vedvarende energi og de tilhørende infrastrukturprojekter, idet de præciserer, i hvilke tilfælde og på hvilke betingelser fristerne kan forlænges. Medlemsstaterne bør fastsætte bindende maksimumsfrister for alle relevante faser af proceduren for miljøkonsekvensvurdering for at sikre, at de frister, der er fastsat i direktiv (EU) 2018/2001, overholdes.

⁽¹⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Net, den manglende forbindelse — en EU-handlingsplan for net (COM(2023) 757 final).

⁽¹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013 (EUT L 152 af 3.6.2022, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

⁽¹⁹⁾ C(2022) 3219 final.

⁽²⁰⁾ Som defineret i artikel 2, andet afsnit, nr. 1), i direktiv (EU) 2018/2001.

4. Medlemsstaterne bør fastsætte tidsrammer og særlige procedureregler med henblik på at sikre effektiviteten i retssager i forbindelse med adgang til klage og domstolsprøvelse for projekter inden for vedvarende energi og de tilhørende infrastrukturprojekter.
5. Medlemsstaterne bør indføre en enkelt, samlet ansøgningsproces for hele den administrative procedure for ansøgning om og udstedelse af tilladelser til projekter inden for vedvarende energi. Samtidige ansøgninger bør prioriteres frem for sekventielle ansøgninger, hvis der kræves forskellige tilladelser, herunder til tilhørende projekter vedrørende nettilslutning.
6. For at fremme indførelsen af innovativ teknologi bør medlemsstaterne tillade ansøgerne at ajourføre de tekniske specifikationer for deres projekter i tidsrummet mellem ansøgningen om tilladelse og opførelsen af projekterne.
7. Ved gennemførelsen af henstillingerne i punkt 2)-6) tilskyndes medlemsstaterne til at tage den praksis i betragtning, der er beskrevet i afsnit 2 i vejledningen i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der er knyttet til denne henstilling ⁽²¹⁾.

FREMME AF BORGER- OG FÆLLESSKABSDELTAGELSE

8. Medlemsstaterne bør anvende forenklede tilladelsesprocedurer for mindre projekter inden for vedvarende energi (VE) og VE-egenforbrugere; blandt andet bør de stille lempeligere samtykkekrav, f.eks. lavere flertalskrav, i forbindelse med installation af anlæg til vedvarende energi i bygninger med flere lejligheder, eller de bør helt at undlade at stille sådanne krav. Medlemsstaterne bør sikre, at forbrugere, der er villige til at deltage i VE-egetforbrug, har adgang til oplysninger om tilladelsesprocedurerne og samtykkekravene.
9. Medlemsstaterne bør tilskynde borgere, herunder fra lav- og mellemindkomsthushold, og energifællesskaber til at deltage i planlægning, udvikling, udbredelse og drift af projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur, og de bør træffe foranstaltninger, der bidrager til, at fordelene ved energiomstillingen når ud til lokalsamfundene, bl.a. via deltagelse i energifællesskaber eller andre strukturer med fælles ejerskab. I den forbindelse opfordres medlemsstaterne til at tilslutte sig søjlerne i den pagt med henblik på tidlig, regelmæssig og meningsfuld inddragelse af interessenter i netudvikling, der blev bebudet i Kommissionens meddelelse om en EU-handlingsplan for net; desuden tilskyndes de til at styrke den nuværende indsats for at inddrage offentligheden og sikre en løbende proces, der styrker tilliden og deltagelsen i netudvikling, og hvor der tages hensyn til virkningerne for lokalsamfund og natur, bl.a. ved at fremme en retfærdig fordeling af fordelene.
10. Medlemsstaterne bør sikre, at offentlige høringer eller andre muligheder for inddragelse af interessenter tilrettelægges tidligt og regelmæssigt i udformnings- og planlægningsprocessen, hvor de stadig kan påvirke netaktivernes placering eller linjeføring, eller hvilken netteknologi der benyttes. Medlemsstaterne bør sikre, at offentlige høringer og andre initiativer til inddragelse af interessenter er inkluderende og tilgængelige, giver offentligheden mulighed for rettidigt at interagere med projektiværksætterne og beslutningstagerne og tilskynder til aktiv deltagelse i alle faser af projektudvikling, -udbredelse og -drift.
11. Medlemsstaterne bør indføre forenklede tilladelsesprocedurer og tilladelseskrav, der står i et rimeligt forhold til formålet, for VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber, herunder for tilslutning af fællesskabsejede anlæg til nettet; de bør indskrænke procedurerne og -kravene vedrørende produktionstilladelser og lignende driftstilladelser eller certificeringer til et minimum, idet de samtidig sikrer, at EU-lovgivningen overholdes.
12. Ved gennemførelsen af henstillingerne i punkt 8)-11) tilskyndes medlemsstaterne til at tage den praksis i betragtning, der er beskrevet i afsnit 5, litra c), og afsnit 6, litra a), i vejledningen i det arbejdsdokument, der er knyttet til denne henstilling ⁽²²⁾.

⁽²¹⁾ Guidance to the Member States on good practices to speed up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects, SWD(2024) 124.

⁽²²⁾ SWD(2024) 124.

FORBEDRING AF DEN INTERNE KOORDINERING

13. Medlemsstaterne bør sikre en effektiv koordinering mellem det nationale, det regionale og det kommunale niveau for så vidt angår de kompetente myndigheders roller og ansvarsområder samt strømlining af gældende lovgivning, bestemmelser og procedurer for godkendelse af projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur.
14. Medlemsstaterne bør etablere de centrale kontaktpunkter for udstedelse af tilladelser til projekter inden for vedvarende energi, projekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse, der kræves i henholdsvis direktiv (EU) 2018/2001 og forordning (EU) 2022/869, således at antallet af involverede myndigheder begrænses til, hvad der er nødvendigt. Medlemsstaterne bør tilstræbe størst mulig effektivitet ved at udnytte de fordele, der kan opnås ved at koncentrere den teknologiske, miljømæssige og juridiske ekspertise.
15. Medlemsstaterne bør sørge for, at de centrale kontaktpunkter formidler udveksling mellem projektudviklere og andre relevante myndigheder for at sikre en ensartet fortolkning af reglerne for udstedelse af tilladelser og bidrage til kapacitetsopbygning hos alle involverede myndigheder.
16. Medlemsstaterne bør tilskynde til, at de centrale kontaktpunkter og andre relevante myndigheder umiddelbart efter indledning af tilladelsesprocessen udveksler oplysninger om behovene og de potentielle risici i forbindelse med udstedelsen af tilladelser til projekterne.
17. Medlemsstaterne bør, også uden for områder til fremskyndelse af vedvarende energi og med de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger, indføre regler om, at eventuelle forsinkelser eller manglende handling fra de administrative myndigheders side skal have konsekvenser, f.eks. i form af stiltiende godkendelse af mellemliggende trin, når der ikke foreligger et udtrykkeligt svar fra den eller de kompetente myndigheder inden for de fastsatte frister.
18. Ved gennemførelsen af henstillingerne i punkt 13)-17) tilskyndes medlemsstaterne til at tage den praksis i betragtning, der er beskrevet i afsnit 3 i vejledningen i det arbejdsdokument, der er knyttet til denne henstilling ⁽²³⁾.

KLARE, TRANSPARENTE OG DIGITALISEREDE PROCEDURER

19. Medlemsstaterne bør give ansøgerne klare, fuldstændige og gennemsigtige oplysninger om alle krav og proceduretrin, herunder klageprocedurer ⁽²⁴⁾, ved indledningen af tilladelsesprocessen for projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur.
20. Medlemsstaterne bør hurtigst muligt og senest den 21. november 2025 indføre fuldt digitale tilladelsesprocedurer og elektronisk kommunikation, jf. artikel 16, stk. 3, i direktiv (EU) 2018/2001. I den forbindelse bør medlemsstaterne gøre brug af digitale værktøjer til at overvåge og håndhæve de fastsatte frister og informere ansøgerne om status på deres ansøgninger. Den procedurehåndbog, der skal stilles til rådighed online for projektudviklere i henhold til artikel 16, stk. 4, i direktiv (EU) 2018/2001, bl.a. via YourEurope-portalen ⁽²⁵⁾, bør indeholde en klar sekventiel beskrivelse af faserne og de bindende frister for hver fase af tilladelsesprocessen med angivelse af den maksimale varighed af hver forlængelse heraf, skabeloner til ansøgninger, miljøundersøgelser og -data samt oplysninger om mulighederne for offentlig deltagelse og om administrative gebyrer.

⁽²³⁾ SWD(2024) 124.

⁽²⁴⁾ Se f.eks. resuméet af alle relevante nationale regler om behandling af miljøklager, præsenteret på en brugervenlig måde: https://e-justice.europa.eu/300/EN/access_to_justice_in_environmental_matters.

⁽²⁵⁾ Tilladelsesprocedurer er omfattet af punktet om opstart, drift og lukning af en virksomhed i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

21. Medlemsstaterne bør også undersøge, om nye teknologier såsom kunstig intelligens og geospatiale data kan udnyttes bedre til at fastslå, hvor behandlingen af oplysninger kan fremskyndes og automatiseres, og hvor projektiværksætternes rapportering kan erstattes af data, der indhentes på andre måder, så byrden for projektiværksættere lettes, samtidig med at tilladelsesprocessen fremskyndes.
22. Medlemsstaterne bør sikre, at projekter af grænseoverskridende relevans behandles på nationalt plan, idet berørte lokale myndigheder inddrages, hvis det er relevant.
23. Medlemsstaterne bør sikre, at de tilladelsesudstedende myndigheder med ansvar for projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur fører bilaterale drøftelser med projektudviklerne og, hvor det er relevant, de lokale myndigheder tidligt i planlægningsprocessen for at vurdere behovet for godkendelse af projekter og behovet for offentlige høringer samt for at undersøge, hvilke afbødende foranstaltninger der er nødvendige for at minimere miljøpåvirkningen; om muligt bør dette resultere i en omfattende plan for tilladelsesprocessen.
24. Ved gennemførelsen af henstillingerne i punkt 19)-23) tilskyndes medlemsstaterne til at tage den praksis i betragtning, der er beskrevet i afsnit 3 i vejledningen i det arbejdsdokument, der er knyttet til denne henstilling ⁽²⁶⁾.

TILSTRÆKKELIGE MENNESKELIGE RESSOURCER OG FÆRDIGHEDER

25. Medlemsstaterne bør sikre, at de tilladelsesudstedende enheder og de myndigheder, der har ansvaret for at gennemføre miljøvurderinger, råder over tilstrækkeligt og egnet personale med relevante færdigheder og kvalifikationer. Til dette formål bør medlemsstaterne i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter i de berørte sektorer overveje at oprette nationale ekspertisecentre for tematisk uddannelse samt platforme for udveksling mellem tilladelsesudstedende myndigheder.
26. Medlemsstaterne bør sikre tilstrækkelig og passende finansiering af de tilladelsesudstedende myndigheder og udnytte de EU-finansieringsmuligheder og nationale finansieringsmuligheder, der er til rådighed til opkvalificering og omskoling, navnlig på regionalt og lokalt plan; de bør samarbejde med de storstilede færdighedspartnerskaber, der er oprettet inden for rammerne af pagten for færdigheder i økosystemerne for vedvarende energi på land og offshore ⁽²⁷⁾ for at afhjælpe mangler i kvalifikationerne hos det personale, der arbejder med tilladelsesprocedurer og miljøvurderinger.
27. Ved gennemførelsen af henstillingerne i punkt 25) og 26) tilskyndes medlemsstaterne til at tage den praksis i betragtning, der er beskrevet i afsnit 4 i vejledningen i det arbejdsdokument, der er knyttet til denne henstilling ⁽²⁸⁾.

BEDRE KORTLÆGNING OG PLANLÆGNING AF LOKALITETER TIL PROJEKTER

28. Med henblik på kortlægningsforpligtelserne i artikel 15b og 15c i direktiv (EU) 2018/2001 bør medlemsstaterne hurtigt fjerne lovgivningsmæssige hindringer, identificere datamangler og sikre, at de relevante interessenter inddrages i en tidlig fase for at lette indsamlingen af miljødata og øge den offentlige opbakning. I den forbindelse opfordres medlemsstaterne til at gøre brug af de ajourførte datasæt, der er tilgængelige i ELGL (Energy and Industry Geography Lab) ⁽²⁹⁾ og PVGIS (Photovoltaic Geographical Information System) ⁽³⁰⁾ («PVGIS») og yderligere supplere dem med datasæt, der er tilgængelige på nationalt eller regionalt plan.

⁽²⁶⁾ SWD(2024) 124.

⁽²⁷⁾ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/about/industrial-ecosystems-and-partnerships/renewables_en.

⁽²⁸⁾ SWD(2024) 124.

⁽²⁹⁾ <https://ec.europa.eu/energy-industry-geography-lab>.

⁽³⁰⁾ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/photovoltaic-geographical-information-system-pvgis_en.

29. Medlemsstaterne bør begrænse de områder, hvor der ikke må udbygges vedvarende energi (»udelukkede områder«), til det nødvendige minimum. De bør fremlægge klare og gennemsigtige oplysninger med en begrundelse for restriktioner, der har at gøre med afstanden til boligområder og militære eller civile luftfartsområder. Restriktionerne bør være evidensbaserede og udformet på en sådan måde, at de opfylder deres tilsigtede formål og samtidig sikrer, at der er mest mulig plads til rådighed til udvikling af projekter inden for vedvarende energi, idet der tages hensyn til andre begrænsninger i den fysiske planlægning.
30. Medlemsstaterne bør strømline miljøvurderingskravene til projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur. Til det formål bør de anvende eksisterende teknisk vejledning om, hvordan udbredelsen af vedvarende energi og tilhørende net kan forenes med Unionens miljølovgivning. Medlemsstaterne bør gøre »scoping«⁽³¹⁾ obligatorisk, også for projekter inden for tilhørende infrastruktur, for at forbedre kvaliteten af miljøkonsekvensvurderingen. Medlemsstaterne bør anvende fælles eller koordinerede procedurer for alle relevante vurderinger, der foretages i henhold til Unionens miljølovgivning.
31. Medlemsstaterne bør fremme udvekslingen af data fra tidligere miljøvurderinger og fra overvågningen af miljøvirkningerne af projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur, bl.a. ved at digitalisere disse data og stille dem til rådighed via en offentligt tilgængelig portal. Medlemsstaterne bør øge deres bestræbelser på at udfylde huller i den eksisterende viden om fordelingen af beskyttede levesteder og deres tilstand samt om fordelingen af arter og deres migrationsveje, navnlig i havmiljøet, og sikre, at overvågningsdata hurtigt gøres tilgængelige for offentligheden og navnlig for projektiværksættere.
32. Medlemsstaterne bør tilskynde til, at offentligheden tidligt inddrages i fastlæggelsen af fysiske planer, og de bør fremme anvendelsen af lokaliteter til flere formål og sikre gennemsigtighed med hensyn til, hvor og hvordan projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur, herunder mindre anlæg på kommunalt plan, må opføres eller installeres. Medlemsstaterne bør tilstræbe en langsigtet, koordineret og forudseende planlægning af net- og lagerkapaciteten og kapaciteten til produktion af vedvarende energi på alle niveauer, herunder i forbindelse med regionalt samarbejde.
33. Ved gennemførelsen af henstillingerne i punkt 28)-32) tilskyndes medlemsstaterne til at tage hensyn til den praksis, der er beskrevet i afsnit 5 i vejledningen i det arbejdsdokument, der er knyttet til denne henstilling⁽³²⁾.

LETTERE NETTILSLUTNING OG EFFEKTIV UDNYTTELSE AF NETTENE

34. Medlemsstaterne bør gennemføre langsigtet netplanlægning og forudseende investering i overensstemmelse med den planlagte udvidelse af kapaciteten til produktion af vedvarende energi; i den forbindelse bør de tage den fremtidige efterspørgsel og målet om klimaneutralitet i betragtning.
35. Medlemsstaterne bør indføre forenklede procedurer for repowering af eksisterende anlæg til vedvarende energi, herunder ved at præcisere de gældende restriktioner for arealanvendelse og afstandskravene samt udstede retningslinjer for, hvordan der skelnes mellem repowering og nye projekter i behandlingen inden for de nationale rammer.

⁽³¹⁾ »Scoping« betyder, at der afgives en udtalelse om omfanget og detaljeringsgraden af de miljøoplysninger, der skal forelægges i form af en miljøkonsekvensvurdering.

⁽³²⁾ SWD(2024) 124.

36. Medlemsstaterne bør sikre, at systemoperatørerne:
- i) udarbejder netudviklingsplaner, der på passende vis integrerer behovene for vedvarende energi og elektrificering
 - ii) anvender en transparent og digital procedure for ansøgninger om nettilslutning
 - iii) stiller oplysninger om tilgængelig netkapacitet til rådighed
 - iv) udnytter netkapaciteten bedst muligt ved at tillade, at den anvendes af kraftværker, der kombinerer flere komplementære teknologier.

Medlemsstaterne bør sikre, at distributionssystemoperatørerne gennemfører ovennævnte foranstaltninger, hvis de ikke allerede har gjort det.

37. Når det omarbejdede direktiv om gasmarkedet ⁽³³⁾ er vedtaget, bør medlemsstaterne hurtigt gennemføre det i national ret for at skabe retssikkerhed om omstillingen af naturgasrørledninger til brint ved klart at angive, hvilke nye tilladelser der kan være nødvendige, og tillade, at eksisterende tilladelser opretholdes.
38. Ved gennemførelsen af henstillingerne i punkt 34)-37) tilskyndes medlemsstaterne til at tage den praksis i betragtning, der er beskrevet i afsnit 6 i vejledningen i det arbejdsdokument, der er knyttet til denne henstilling ⁽³⁴⁾.

INNOVATIVE PROJEKTER

39. Medlemsstaterne opfordres til at indføre »reguleringssandkasser«, hvor de indrømmer målrettede undtagelser fra de nationale, regionale eller lokale retlige eller reguleringsmæssige rammer for innovative teknologier, produkter, tjenester eller tilgange for at lette udstedelsen af tilladelser og dermed støtte udbredelse og systemintegration af vedvarende energi, dertil knyttede net, lagring og andre dekarboniseringsteknologier og for at lette udstedelsen af tilladelser til anlæg til afprøvning af ny teknologi.

OVERVÅGNING, RAPPORTERING OG REVISION

40. Medlemsstaterne bør oprette et kontaktpunkt for projektudviklere og for Kommissionen og give det til opgave regelmæssigt at overvåge de vigtigste flaskehalse i tilladelsesprocessen og løse de problemer, som projektudviklere inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur støder på. Medlemsstaterne bør fortsat overvåge de beskæftigelsesmæssige, sociale og fordelingsmæssige virkninger af udvikling og udbredelse af vedvarende energi i overensstemmelse med Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet ⁽³⁵⁾.
41. Medlemsstaterne bør gennemføre en revision af deres tilladelsesprocedurer for projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur, idet de kortlægger de involverede processer og myndigheder, og de bør foretage regelmæssige evalueringer med henblik på at fastlægge og gennemføre foranstaltninger for at fremskynde tilladelsesprocedurerne.

⁽³³⁾ Endnu ikke vedtaget. Direktivet er godkendt af Europa-Parlamentet (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0283_DA.html), men endnu ikke vedtaget af Rådet.

⁽³⁴⁾ SWD(2024) 124.

⁽³⁵⁾ Rådets henstilling af 16. juni 2022 om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet.

42. Medlemsstaterne opfordres til, navnlig som led i de integrerede nationale energi- og klimastatusrapporter, der skal forelægges i henhold til artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 ⁽³⁶⁾, at forelægge Kommissionen alle tilgængelige detaljerede oplysninger om de nationale foranstaltninger, der er truffet i forbindelse med denne henstilling.
43. Kommissionen vil under hensyntagen til de oplysninger, som medlemsstaterne forelægger, vurdere gennemførelsen af denne henstilling, når den i overensstemmelse med direktiv (EU) 2018/2001 senest den 21. november 2025 overvejer, om der er behov for yderligere foranstaltninger for at støtte medlemsstaterne i gennemførelsen af de tilladelsesprocedurer, der er fastsat i nævnte direktiv, herunder ved at udvikle vejledende nøgleresultatindikatorer.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. maj 2024.

På Kommissionens vegne
Kadri SIMSON
Medlem af Kommissionen

⁽³⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).